

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5

№ 04-14/12-373(209678)

"07" листопада 2019 р.

ЯКИМЦЮ І. Б.

Шановний Іване Богдановичу!

Вашу петицію, яка не набрала відповідної кількості голосів, щодо необхідності запровадження на усіх телеканалах сурдоперекладу і введення дисципліни «українська жестова мова» до шкільної програми як обов'язкової розглянув Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики.

Комітет підтримує Вашу позицію про необхідність визнання і підтримки мовної та культурної самобутності людей з порушенням слуху, їхньої участі в освітніх, трудових та інших видах правовідносин, покращення їхніх комунікаційних можливостей, забезпечення доступності інформаційних послуг тощо.

Наше законодавство у сфері державної мовної політики та соціального захисту осіб з інвалідністю засвідчує важливість належної регламентації правового статусу української жестової мови.

Так, стаття 23 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» визначає, що «жестова мова як мова осіб з вадами слуху є засобом спілкування та навчання і захищається державою». Положення дев'ятого абзацу цієї статті зобов'язують телерадіоорганізації (незалежно від форми власності та відомчого підпорядкування) забезпечувати субтитрування або переклад на жестову мову офіційних повідомлень, кіно-, відеофільмів, передач і програм у порядку та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України.

Кабінет Міністрів України Розпорядженням від 25 лютого 2009 р. № 209-р затвердив План заходів щодо поліпшення доступу до інформації осіб з вадами слуху шляхом субтитрування і сурдоперекладу.

У Законі України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» стаття 4 «Статус української жестової мови та мовні права жестомовних осіб» присвячена жестовій мові. Стаття визначає, що кожному в Україні гарантується право вільно використовувати українську жестову мову в

суспільному житті, вивчати та підтримувати її, а також навчатися українською жестовою мовою. Закон сприяє жестомовним особам у наданні сурдоперекладу в різних сферах суспільного життя, а також наголошує, що в Україні послуговуються саме українською жестовою мовою (а не англійською, російською тощо).

Однак, варто зазначити, що питання створення необхідних умов для осіб з порушенням слуху з метою реалізації ними своїх прав у різних сферах суспільного життя потребує комплексного врегулювання, зокрема і на законодавчому рівні.

Адже саме відсутність у Законі України «Про телебачення і радіомовлення» норм, які б зобов'язували телерадіокомпанії забезпечувати переклад передач жестовою мовою, є однією з причин, через які ДП «Парламентський телеканал «Рада», який фінансується з бюджету Апарату Верховної Ради України, не може утримувати штат перекладачів на жестову українську мову та фахівців, які б забезпечували субтитрування передач.

З огляду на зазначене і з метою здійснення на державному рівні низки заходів щодо визнання, підтримки, заохочення та сприяння використанню і засвоєнню української жестової мови, розроблення стратегій щодо доступності інформаційних послуг для людей із порушенням слуху, забезпечення надання їм послуг із сурдоперекладу і т. д., постала необхідність у визначенні правового статусу української жестової мови шляхом розробки і схвалення проекту закону про українську жестову мову.

Такий законопроект станом на 31 жовтня 2019 року вже внесений на розгляд Верховної Ради України народним депутатом України І. Борзовою.

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики звернувся до міністерств і наукових установ з проханням здійснити правову експертизу цього законопроекту.

Принадно повідомляємо Вам, що найближчим часом буде завершено роботу над новим інформаційним кодексом, який регулюватиме діяльність електронних, друкованих засобів масової інформації та порядок надання аудіовізувальних послуг в Україні.

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики при підготовці цього медійного кодексу обов'язково врахує інтереси телеглядачів з вадами слуху.

З повагою
Голова Комітету

О. ТКАЧЕНКО

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики
та організації роботи Верховної Ради України

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-56 E-mail: k_reglam@rada.gov.ua

№ 0428/9-241(206190)

" 5 " листопада 2019 р.

Голові Комітету з питань гуманітарної та
інформаційної політики
ТКАЧЕНКУ О.В.

Шановний Олександрє Владиславовичу!

У Комітеті за дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 11 жовтня 2019 року розглянуто електронну петицію «Забезпечити на усіх телеканалах сурдопереклад (втому числі і на телеканалі Рада) а також ввести у загальну шкільну програму вивчення української жестової мови як обов'язковий предмет», ініційовану громадянином Якимцем І.Б. на веб-сайті Верховної Ради України (реєстр. №09-0154.13.19/2.1-10.19-Я (179540), яка в установлений Законом України «Про звернення громадян» строк (до 04.10.2019) не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку (25 000 підписів громадян), і згідно з частиною десятою статті 23¹ вказаного Закону розглядається як звернення громадян, та з питань, що належать до предмета відання Комітету, повідомляємо таке.

Відповідно до частини п'ятої статті 83 Конституції України порядок роботи Верховної Ради України встановлюється Конституцією України та Регламентом Верховної Ради України.

Частиною першою статті 84 Конституції України, частиною п'ятою статті 3 Регламенту Верховної Ради України встановлено, що засідання Верховної Ради України проводяться відкрито. Гласність засідань Верховної Ради України забезпечується шляхом їх трансляції по телебаченню і радіо, публікації стенографічних бюлетенів засідань Верховної Ради України, її рішень у Відомостях Верховної Ради України, газеті "Голос України" та інших виданнях Верховної Ради України, а також шляхом розміщення інформації на офіційному веб-сайті Верховної Ради України. Час, обсяг, форма трансляції, обсяг друку визначаються відповідно до закону Регламентом Верховної Ради України, окремими постановами Верховної Ради України.

Зазначаємо, що відносини, що виникають у сфері телевізійного та радіомовлення на території України, правові, економічні, соціальні, організаційні умови їх функціонування, спрямовані на реалізацію свободи слова, прав громадян

на отримання повної, достовірної та оперативної інформації, на відкрите і вільне обговорення суспільних питань, регулює та визначає Закон України «Про телебачення і радіомовлення». При цьому, зазначеним Законом України не врегульовано питання сурдоперекладу на телеканалах, про що йдеться в електронній петиції, ініційованій громадянином Якимцем І.Б. Відтак, порушене питання вимагає, в першу чергу, законодавчого врегулювання, а у разі внесення та ухвалення відповідних змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення», може бути розглянуто можливість впровадження сурдоперекладу в процес трансляції заходів та подій щодо діяльності Верховної Ради України Парламентським телеканалом «Рада».

Зауважуємо, що забезпечення сурдоперекладу на Парламентському телеканалі «Рада» безперечно збільшить глядацьку аудиторію, проте вимагатиме також додаткового фінансування, яке, наразі не передбачене кошторисом Верховної Ради України ані на поточний рік, ані на наступний рік.

Подається для врахування при підготовці відповіді громадянину Якимцю І.Б.

З повагою

Голова Комітету

С.В.КАЛЬЧЕНКО